

22/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2006. szeptember 25-én elfogadva

a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, ...-i .../.../EK európai parlamenti és tanácsi rendelet („Róma II.”) elfogadására tekintettel

(2006/C 289 E/04)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 61. cikke c) pontjára és 67. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Közösség célul tűzte ki a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fenntartását és fejlesztését. E térség fokozatos létrehozása érdekében a Közösség a belső piac megfelelő működéséhez szükséges mértékben intézkedéseket fogad el a határokon átnyúló hatású polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatosan.
- (2) A Szerződés 65. cikkének b) pontja szerint ezeknek az intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a tagállamokban alkalmazandó kollíziós, illetve joghatóságra vonatkozó szabályok összeegyeztethetőségének előmozdítását.
- (3) Az Európai Tanács 1999. október 15-én és 16-án Tampereben tartott ülésén jóváhagyta az igazságügyi hatóságok ítéletei és egyéb határozatai kölcsönös elismerésének elvét, mint a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés alapját, és felkérte a Tanácsot és a Bizottságot, hogy fogadjanak el egy programot a kölcsönös elismerés elvének végrehajtására irányuló intézkedésekről.
- (4) 2000. november 30-án a Tanács elfogadta a Bizottságnak és a Tanácsnak a polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének megvalósítására irányuló közös programját ⁽³⁾. A program a kollíziós szabályok harmonizációjához kapcsolódó olyan intézkedéseket határoz meg, amelyek elősegítik az ítéletek kölcsönös elismerését.

- (5) Az Európai Tanács által 2004. november 5-én elfogadott hágai program ⁽⁴⁾ a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra vonatkozó kollíziós szabályokkal („Róma II.”) kapcsolatos munka tevékeny folytatására szólított fel.
- (6) A belső piac megfelelő működése – annak érdekében, hogy előreláthatóbbá váljon a jogviták kimenetele, valamint, hogy javuljon az alkalmazandó joggal kapcsolatos biztonság és az ítéletek szabad mozgása – szükségessé teszi azt, hogy a tagállamokban hatályos kollíziós szabályok ugyanazt a nemzeti jogot határozzák meg, függetlenül attól, hogy az ügyben eljáró bíróság melyik országban található.
- (7) E rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ (Brüsszel I) és a szerződéses kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 1980. évi Római Egyezményvel ⁽⁶⁾.
- (8) Ez a rendelet az eljáró bíróság jellegére tekintet nélkül alkalmazandó.
- (9) Az *acta iure imperii* elvéből fakadó követeléseknek magukban kell foglalniuk az állam nevében eljáró tisztviselőkkel szembeni követeléseket, valamint a hatósági intézkedésekkel kapcsolatos felelősséget, beleértve a hatóságilag kinevezett tisztségviselők felelősségét is. Ezért ezeket a kérdéseket ki kell zárni e rendelet hatálya alól.
- (10) A családi kapcsolatok az egyenes ági rokonságot, a házasságot, a sógorságot és az oldalági rokonságot foglalják magukban. Az 1. cikk (2) bekezdésében említett, a házassághoz vagy egyéb családi kapcsolatokhoz hasonló joghatású kapcsolatokra vonatkozó utalást azon tagállam joga szerint kell értelmezni, ahol a megkeresett bíróság található.
- (11) A szerződésen kívüli kötelmi viszonyok fogalma tagállamonként eltérő. Ezért e rendelet alkalmazásában a szerződésen kívüli kötelmet önálló fogalomként kell értelmezni.

⁽¹⁾ HL C 241., 2004.9.28., 1. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2005. július 6-i véleménye (HL C 157. E, 2006.7.6., 371. o.), a Tanács 2006. szeptember 25-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ HL C 12., 2001.1.15., 1. o.⁽⁴⁾ HL C 53., 2005.3.3., 1. o.⁽⁵⁾ HL L 12., 2001.1.16., 1. o. A legutóbb a 2245/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 381., 2004.12.28., 10. o.) módosított rendelet.⁽⁶⁾ HL C 27., 1998.1.26., 34. o.

- (12) A közösségi jogviták felei közötti verseny torzulásának kockázata akkor hárítható el, ha egységes szabályokat alkalmaznak tekintet nélkül a felek által választott jogra.
- (13) Látszólagosan az összes tagállamban a *lex loci delicti commissi* elve az alapmegoldás a szerződésen kívüli kötelmi viszonyok esetében, amikor azonban az ügyet alkotó különböző tényezők több ország között oszlanak meg, az elvet a gyakorlatban eltérően alkalmazzák. Ez a helyzet az alkalmazandó jog tekintetében bizonytalanság forrása lehet.
- (14) Az egységes szabályoknak a bírósági határozatok kiszámíthatóságát kell erősíteniük, valamint biztosítaniuk kell a felelősnek tekintett és a kárt elszenvedő személy érdekei közötti ésszerű egyensúlyt. Az azon országgal való kapcsolat, amelyben a tényleges káresemény bekövetkezik (*lex loci damni*) méltányos egyensúlyt teremt a felelősnek tekintett személy és a kárt elszenvedő személy érdekei között, továbbá a polgári jogi felelősség modern megközelítését és a fokozott felelősség rendszereinek fejlődését is tükrözi.
- (15) Az alkalmazandó jogot a kár bekövetkezésének helye szerint kell meghatározni, függetlenül attól, hogy annak közvetett következményei mely országban vagy országokban jelenhetnek meg. Ennek megfelelően, személyi sérülés vagy anyagi kár esetén azon ország, amelyben a sérülés vagy a kár bekövetkezik, az az ország, ahol a sérülést elszenvedték, vagy ahol az anyagi kár ténylegesen bekövetkezett.
- (16) E rendeletben általános szabályként a 4. cikk (1) bekezdésében említett *lex loci damni* elvét kell alkalmazni. Kivételeknek kell tekinteni ezen általános elv alól a 4. cikk (2) bekezdését, amely különös kapcsolatot hoz létre abban az esetben, ha a felek szokásos tartózkodási helye ugyanazon országban található. A 4. cikk (3) bekezdése egy „menekülési záradékként” értelmezendő a 4. cikk (1) és (2) bekezdéséhez képest, amennyiben az eset körülményei alapján egyértelmű, hogy a jogellenes károkozás nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik egy másik országhoz.
- (17) Különös szabályokat kell megállapítani azon jogellenes károkozások esetére, amelyekben az általános szabály nem teszi lehetővé az érintett érdekek közötti ésszerű egyensúly megteremtését.
- (18) A termékfelelősség tekintetében a kollíziós szabálynak meg kell felelnie a modern, csúcstechnológiát alkalmazó társadalomban rejlő kockázatok méltányos megosztására, a fogyasztók egészségének védelmére, az innováció ösztönzésére, a torzulásoktól mentes verseny biztosítására és a kereskedelem megkönnyítésére irányuló céloknak. E célok tekintetében kiegyensúlyozott megoldást jelent az eljárásbeli kapcsolószabályok olyan lépcsőzetes rendszerének kialakítása, amelyhez egy kiszámíthatósági záradék is kapcsolódik. Elsőként azon ország jogát kell figyelembe venni, amelyben a kárt elszenvedő személy a kár bekövetkezésekor szokásos tartózkodási hellyel rendelkezett, amennyiben a terméket abban az országban hozták forgalomba. A lépcső további fokai akkor érvényesülnek, ha a terméket nem abban az országban hozták forgalomba, a 4. cikk (2) bekezdésének és egy másik országhoz való nyilvánvalóan szorosabb kapcsolódás lehetőségének sérelme nélkül.
- (19) A 6. cikkben foglalt különös szabály nem képez kivételt a 4. cikk (1) bekezdésében foglalt általános szabály alól, hanem egyértelművé teszi azt. A tisztességtelen versenyyel összefüggő esetekben a kollíziós szabálynak biztosítania kell a verseny résztvevőinek, a fogyasztóknak és általában a nyilvánosságának a védelmét, valamint a piacgazdaság megfelelő működését. Az azon ország jogával való kapcsolat, amelyben a versenyviszonyok vagy a fogyasztók kollektív érdekei érintettek vagy érintettek lehetnek, általában megfelel ezen céloknak.
- (20) A 6. cikk (3) bekezdésében foglalt, a versenykorlátozószabályokból származó szerződésen kívüli köteleknek magukban kell foglalniuk mind a nemzeti, mind a közösségi versenyjog megsértését. Az ilyen szerződésen kívüli kötelmi viszonyok esetében alkalmazandó jognak azon ország jogának kell lennie, amelynek piacára a korlátozás hatással van vagy hatással lehet, amennyiben ezen hatás közvetlen és jelentős. Amennyiben a kár több mint egy országban következik be, ezen országok bármelyike jogának alkalmazását az adott országban bekövetkezett kárra kell korlátozni.
- (21) A 6. cikk (3) bekezdésének hatálya alá tartozó esetek például azon tilalmak, amelyek a vállalkozások közötti olyan megállapodásokra, vállalkozások társulásai által hozott olyan döntésekre és a vállalkozások olyan összehangolt magatartására vonatkoznak, amelyek célja vagy hatása a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása valamely tagállamban vagy a belső piacon, valamint a piaci erőfölénnyel való visszaélés tilalma valamely tagállamban vagy a belső piacon.
- (22) A környezeti károk tekintetében a Szerződés 174. cikke – amely kimondja, hogy az elővigyázatosság és a megelőzés elve, a környezeti károk elsődlegesen a forrásuknál történő elhárításának elve, valamint a „szennyező fizet” elv alapján magas szintű védelmet kell biztosítani – teljes mértékben indokoltá teszi a károsult személy javára történő megkülönböztetés elvének alkalmazását. Azt a kérdést, hogy a kártérítést követelő személy mikor választhatja meg az alkalmazandó jogot, azon bíróság szerinti tagállam jogának megfelelően kell meghatározni, amelyben a megkeresett bíróság található.
- (23) A szellemi tulajdonjogok megsértése esetén fenn kell tartani a *lex loci protectionis* általánosan elismert elvét. E rendelet alkalmazásában a „szellemi tulajdonjog” kifejezést például a szerzői és a szomszédos jogokra, az adatbázisok védelmére vonatkozó *sui generis* jogra, valamint az ipari tulajdonjogra vonatkozó fogalomként kell értelmezni.
- (24) A szervezett fellépés – így például a sztrájk vagy a munkabeszüntetés – pontos fogalma tagállamonként eltér, és arra az egyes tagállamok belső szabályai vonatkoznak. Ezért ez a rendelet a munkavállalók és a

munkaadók jogainak és kötelességeinek védelme céljából általános elvként úgy tekinti, hogy annak az országnak a jogát kell alkalmazni, ahol a szervezett fellépésre sor került.

- (25) A 9. cikk szervezett fellépésre vonatkozó különös szabálya nem érinti a nemzeti jognak megfelelően végrehajtott szervezett fellépésre vonatkozó feltételeket, valamint nem érinti a munkavállalók képviselői szervezeteinek vagy a szakszervezeteknek az adott tagállam jogában meghatározott jogi helyzetét.
- (26) Különös szabályokat kell megállapítani a jogellenes károkozásnak nem minősülő esetekre, így például a jogalap nélküli gazdagodásból, a megbízás nélküli ügyvitelből vagy a *culpa in contrahendo*-ból eredő károkozások esetére is.
- (27) A *culpa in contrahendo* e rendelet alkalmazásában önálló fogalom, és nem szükségszerűen a nemzeti jogban használt fogalom alapján értelmezendő. Ide tartozik a közzétételi kötelezettség megsértése és a szerződésre irányuló tárgyalások meghiúsulása. A 12. cikk csak a szerződéskötést megelőzően folytatott tárgyalásokkal közvetlen kapcsolatba hozható, szerződésen kívüli kötelemények terjed ki. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a szerződés megtárgyalása alatt valamely személy személyi sérülést szenved el, akkor e rendelet 4. cikkét vagy egyéb vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (28) A felek szándékainak tiszteletben tartása, és a jogbiztonság érdekében a felek számára lehetővé kell tenni, hogy kifejezetten megválaszthassák a szerződésen kívüli köteleményekre alkalmazandó jogot. A gyengébb felek védelmében a választást bizonyos feltételekhez kell kötni.
- (29) A közérdeken alapuló bizonyos megfontolások indokolják a tagállami bíróságok azon lehetőségét, hogy kivételes körülmények között, a közrenden és az elsőbbséget élvező kötelező rendelkezéseken alapuló indokkal kivételt tegyenek.
- (30) A felek közti ésszerű egyensúly megteremtésének kívánalma azt jelenti, hogy amennyire lehetséges, figyelembe kell venni az abban az országban hatályos biztonsági és magatartási szabályokat, amelyekben a kárt okozó cselekményt elkövették, még akkor is, ha a szerződésen kívüli kötelelemre egy másik ország joga alkalmazandó. A „biztonsági és magatartási szabályok” kifejezést úgy kell értelmezni, mint amely magában foglal minden, biztonsággal és magatartással kapcsolatos szabályozást, beleértve például baleset esetén a közúti biztonsági szabályokat.
- (31) El kell kerülni azt a helyzetet, amikor a kollíziós szabályok több jogi eszközben találhatók és az ilyen szabályok között eltérések mutatkoznak. Ez a rendelet ugyanakkor nem zárja ki a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra vonatkozó kollíziós szabályok felvételének lehetőségét a közösségi jogi rendelkezésekbe egyedi ügyek tekintetében.

E rendelet nem sértheti azon egyéb jogi eszközök alkalmazását, amelyek a belső piac megfelelő működésének elősegítését szolgáló rendelkezéseket határoznak meg, amennyiben azok nem alkalmazhatók az e rendelet szabályai által kijelölt joggal összefüggésben.

- (32) A tagállamok által vállalt nemzetközi kötelezettségek tiszteletben tartása megköveteli, hogy e rendelet ne sértse azokat a nemzetközi egyezményeket, amelyekben egy vagy több tagállam e rendelet elfogadásakor részes. A szabályokhoz történő könnyebb hozzáférés céljából a Bizottság a tagállamok által nyújtott információk alapján közzé fogja tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* a vonatkozó egyezmények jegyzékét.
- (33) A Bizottság javaslatot nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak azon eljárásokra és feltételekre vonatkozóan, amelyek alapján a tagállamok egyéni és kivételes esetekben, ágazati kérdésekben jogosultak harmadik országokkal a saját nevükben a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó megállapodásokról tárgyalni és ilyen megállapodásokat kötni.
- (34) Mivel e rendelet célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és az a rendelet nagyságrendje és hatásai miatt közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (35) Az Egyesült Királyság és Írország, az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban, értesítésben fejezték ki részvételi szándékukat e rendelet elfogadásában és alkalmazásában.
- (36) Dánia az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban e rendelet elfogadásában nem vesz részt, ezért e rendelet nem kötelezi, és alkalmazása rá nem vonatkozik,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

HATÁLY

1. cikk

Tárgyi hatály

- (1) Ezt a rendeletet a polgári és kereskedelmi ügyek területét érintő, olyan szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra kell

alkalmazni, amelyek több állam jogához kapcsolódnak. Ez a rendelet nem alkalmazandó különösen adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre, illetve az állami közhatalom gyakorlása során megtett intézkedésekkel és elkövetett mulasztásokkal kapcsolatos állami felelősségre (*acta iure imperii*).

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki a következőkre:

- a) a családi kapcsolatokból és az ilyen kapcsolatokra alkalmazandó jog szerint hasonló joghatásúnak tekintett kapcsolatokból – beleértve a tartási kötelezettséget is – eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyok;
- b) a házassági vagyonjogból eredő, és az ilyen kapcsolatokra alkalmazandó jog szerint a házasságával hasonló joghatásúnak tekintett kapcsolatokra alkalmazandó vagyoni jogszabályokból, továbbá a végrendeletből és öröklésből eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyok;
- c) a váltókból, csekkekből és saját váltókból, továbbá más átruházható értékpapírokból eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyok, amennyiben az ilyen átruházható értékpapírokon alapuló kötelezettségek azok átruházható jellegéből fakadnak;
- d) a társasági jogból, valamint más jogi személyekre vagy jogi személyiség nélküli szervezetekre vonatkozó jogból eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyok, mint például a társaságok és más jogi személyek vagy jogi személyiség nélküli szervezetek bejegyzés útján vagy más módon történő létrehozása, jogképessége, belső szervezete vagy feloszlása, a tisztviselőknek és tagoknak a társaság vagy szervezet kötelezettségeiért való személyes felelősségéből, továbbá a számviteli iratok jog szerinti könyvvizsgálata során a könyvvizsgálóknak a társaság vagy annak tagjaival szembeni személyes felelősségéből származó szerződésen kívüli kötelmi viszonyai;
- e) az önkéntesen létrehozott célvagyon („trust”) kötelezettségvállalói, vagyongazdálkodói és kedvezményezettjei közötti kapcsolatból eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyok;
- f) az atomkárokból származó szerződésen kívüli kötelezettségek;
- g) a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jó hírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyok.

(3) A 21. és 22. cikk sérelme nélkül e rendelet a bizonyításra és az eljárási kérdésekre nem alkalmazandó.

(4) E rendelet alkalmazásában a „tagállam” Dánia kivételével bármely tagállamot jelenti.

2. cikk

Szerződésen kívüli kötelmi viszonyok

(1) E rendelet alkalmazásában a kár magában foglalja a jogellenes károkozásból, a jogalap nélküli gazdagodásból, a megbízás nélküli ügyvitelből vagy a *culpa in contrahendo*-ból származó valamennyi következményt.

(2) Ez a rendelet a valószínűleg felmerülő, szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra is alkalmazandó.

(3) E rendeletben:

- a) a kárt okozó esemény magában foglalja a valószínűleg bekövetkező kárt okozó eseményeket; és
- b) a kár magában foglalja a valószínűleg bekövetkező kárt.

3. cikk

Egyetemes alkalmazási kör

Az e rendelet által meghatározott jogot akkor is alkalmazni kell, ha e jog nem egy tagállam joga.

II. FEJEZET

JOGELLENES KÁROKOZÁS

4. cikk

Általános szabály

(1) Ha e rendelet másképp nem rendelkezik, a jogellenes károkozásból eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyra azon ország jogát kell alkalmazni, amelyben a kár bekövetkezik, függetlenül attól, hogy mely országban következett be a kárt okozó esemény, valamint függetlenül attól, hogy ezen esemény közvetett következményei mely országban vagy országokban következnek be.

(2) Ha azonban a károkozásért felelősnek tekintett személy és a kárt elszenvedő személy szokásos tartózkodási helye a kár bekövetkezésének időpontjában ugyanabban az országban található, a jogellenes károkozásra ezen ország jogát kell alkalmazni.

(3) Amennyiben az eset valamennyi körülménye alapján egyértelmű, hogy a jogellenes károkozás nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik egy, az (1) vagy (2) bekezdésben említetektől eltérő országhoz, akkor e másik ország jogát kell alkalmazni. Egy másik országgal fennálló nyilvánvalóan szorosabb kapcsolat alapulhat különösen a felek között már fennálló olyan jogviszonyon, így például szerződésen, amely szorosan kapcsolódik a szóban forgó jogellenes károkozáshoz.

5. cikk

Termékfelelősség

(1) A 4. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül, a termék által okozott kárból eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jog a következő:

- a) azon ország joga, amelyben a kárt elszenvedő személy a kár bekövetkezésékor szokásos tartózkodási hellyel rendelkezett, amennyiben a terméket abban az országban hozták forgalomba; vagy, ennek hiányában,
- b) azon ország joga, amelyben a terméket beszerezte, amennyiben a terméket abban az országban hozták forgalomba; vagy, ennek hiányában,
- c) azon ország joga, amelyben a kár bekövetkezett, amennyiben a terméket abban az országban hozták forgalomba.

Abban az esetben azonban, ha a felelősnek tekintett személy nem láthatja előre ésszerűen a terméknek vagy az azzal azonos típusú terméknek az a), b) vagy c) pont alapján alkalmazandó jog szerinti országban való forgalomba hozatalát, az alkalmazandó jog e személy szokásos tartózkodási helye szerinti ország joga.

(2) Amennyiben az eset valamennyi körülménye alapján egyértelmű, hogy a jogellenes károkozás nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik egy, az (1) bekezdésben említettektől eltérő országhoz, akkor e másik ország jogát kell alkalmazni. Egy másik országgal fennálló nyilvánvalóan szorosabb kapcsolat alapulhat különösen a felek között már fennálló olyan jogviszonyon, így például szerződésen, amely szorosan kapcsolódik a szóban forgó jogellenes károkozáshoz.

6. cikk

Tisztességtelen verseny és a szabad versenyt korlátozó cselekmények

(1) A tisztességtelen versenyt megvalósító cselekményből eredő szerződésen kívüli kötelekre alkalmazandó jog azon ország joga, amelyben az a versenyviszonyokat vagy a fogyasztók kollektív érdekeit sérti vagy sértheti.

(2) Amennyiben a tisztességtelen versenyt megvalósító cselekmény a verseny kizárólag egy meghatározott résztvevőjének érdekeit sérti, akkor a 4. cikket kell alkalmazni.

(3) A verseny korlátozásából eredő szerződésen kívüli kötelekre alkalmazandó jog annak az országnak a joga, amelynek piacára a korlátozás hatással van, vagy hatással lehet.

(4) Az e cikk szerint alkalmazandó jogtól nem lehet a 14. cikk szerint megállapodás útján eltérni.

7. cikk

Környezeti károk

A környezeti károkból vagy az ilyen károkból eredő, személyeket ért vagy dolgokban okozott károkból eredő szerződésen kívüli kötelezettségekre alkalmazandó jogot a 4. cikk (1) bekezdésének alkalmazásával kell meghatározni, kivéve, ha a kártérítést követelő személy úgy dönt, hogy követelését annak az országnak a jogára alapozza, amelyben a károkozó esemény bekövetkezett.

8. cikk

A szellemi tulajdonjogok megsértése

(1) Szellemi tulajdonjog megsértéséből eredő, szerződésen kívüli kötelekre annak az országnak a jogát kell alkalmazni, amelyre az oltalmat igényelték.

(2) Egységes közösségi oltalommal védett szellemi tulajdonjog megsértéséből eredő, szerződésen kívüli kötelemi viszony esetén az alkalmazandó jog az irányadó közösségi jogi eszköz

által nem szabályozott valamennyi kérdésben a jogsértés elkövetésének helye szerinti ország joga.

(3) Az e cikk szerint alkalmazandó jogtól nem lehet a 14. cikk szerint megállapodás útján eltérni.

9. cikk

Szervezett fellépés

A 4. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül, a munkavállalói vagy munkaadói minőségben eljáró személynek, vagy az ezek szakmai érdekeit képviselő szervezetnek az olyan károkért való felelősségét érintő szerződésen kívüli kötelemi viszonyokra, amelyek egy kilátásba helyezett vagy megvalósított szervezett fellépésből erednek, azon ország jogát kell alkalmazni, amelyben a szervezett fellépésre sor fog kerülni vagy sor került.

III. FEJEZET

JOGALAP NÉLKÜLI GAZDAGODÁS, MEGBÍZÁS NÉLKÜLI ÜGYVITEL ÉS CULPA IN CONTRAHENDO

10. cikk

Jogalap nélküli gazdagodás

(1) Amennyiben a jogalap nélküli gazdagodásból – beleértve a jogosulatlanul kifizetett összegeket – eredő szerződésen kívüli kötelelem a felek között fennálló olyan jogviszonnyal függ össze – például szerződéssel vagy jogellenes károkozással –, amely szorosan kapcsolódik az említett jogalap nélküli gazdagodáshoz, akkor az e jogviszonyra irányadó jogot kell alkalmazni.

(2) Amennyiben az alkalmazandó jog az (1) bekezdés alapján nem határozható meg, és amennyiben a felek szokásos tartózkodási helye a jogalap nélküli gazdagodáshoz vezető esemény bekövetkezésekor ugyanabban az országban található, az alkalmazandó jog ezen ország joga.

(3) Amennyiben az alkalmazandó jog az (1) és a (2) bekezdés alapján nem határozható meg, az alkalmazandó jog a jogalap nélküli gazdagodás bekövetkezésének helye szerinti ország joga.

(4) Amennyiben az eset valamennyi körülménye alapján egyértelmű, hogy a jogalap nélküli gazdagodásból eredő szerződésen kívüli kötelelem nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik az (1), (2) és (3) bekezdésben említettektől eltérő országhoz, akkor e másik ország jogát kell alkalmazni.

11. cikk

Megbízás nélküli ügyvitel

(1) Amennyiben a megbízás nélküli ügyvitelből eredő szerződésen kívüli kötelelem a felek között fennálló olyan jogviszonnyal függ össze – például szerződéssel vagy jogellenes károkozással –, amely szorosan kapcsolódik az említett szerződésen kívüli kötelelemhez, akkor arra az e jogviszonyra irányadó jogot kell alkalmazni.

(2) Amennyiben az alkalmazandó jog az (1) bekezdés alapján nem határozható meg, és amennyiben a felek szokásos tartózkodási helye a kárt okozó esemény bekövetkezésekor ugyanabban az országban található, az alkalmazandó jog ezen ország joga.

(3) Amennyiben az alkalmazandó jog az (1) és a (2) bekezdés alapján nem határozható meg, az alkalmazandó jog azon ország joga, ahol az ügy ellátására sor került.

(4) Amennyiben az eset valamennyi körülménye alapján egyértelmű, hogy a megbízás nélküli ügyvitelből származó szerződésen kívüli kötelelem nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik egy, az (1), (2) és (3) bekezdésben említettektől eltérő országhoz, akkor e másik ország jogát kell alkalmazni.

12. cikk

Culpa in contrahendo

(1) A szerződés megkötését megelőzően folytatott tárgyalásokból eredő olyan szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra, amelyek attól függetlenül létrejönnek, hogy a szerződés megkötésére ténylegesen sor került-e, azt a jogot kell alkalmazni, amely a szerződésre alkalmazandó, vagy amelyet a szerződésre annak megkötése esetén kellett volna alkalmazni.

(2) Amennyiben az alkalmazandó jog az (1) bekezdés alapján nem határozható meg, akkor az alkalmazandó jog:

- azon ország joga, amelyben a kár bekövetkezik, függetlenül attól, hogy a károkozó esemény mely országban következett be, valamint függetlenül attól, hogy az említett esemény közvetett következményei mely országban vagy országokban jelentkeztek; vagy
- amennyiben a felek szokásos tartózkodási helye a károkozó esemény bekövetkezésének időpontjában ugyanabban az országban található, akkor ezen ország joga; vagy
- amennyiben az eset valamennyi körülménye alapján egyértelmű, hogy a szerződés megkötését megelőzően folytatott tárgyalásokból eredő szerződésen kívüli kötelezettség nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik egy, az a) és b) pontban említettektől eltérő országhoz, akkor e másik ország joga.

13. cikk

A 8. cikk alkalmazása

E fejezet alkalmazásában a 8. cikket kell alkalmazni a szellemi tulajdonjog megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötelemekekre.

IV. FEJEZET

A JOGVÁLASZTÁS SZABADSÁGA

14. cikk

A jogválasztás szabadsága

(1) A felek megválaszthatják a szerződésen kívüli kötelmi viszonyra alkalmazandó jogot:

- a kárt okozó esemény bekövetkezését követő megállapodás útján;
- vagy

- ha valamennyi fél kereskedelmi tevékenysége körében jár el, a kárt okozó esemény bekövetkezését megelőzően szabadon megtárgyalt megállapodás útján is.

A jogválasztásnak kifejezettnek kell lennie, vagy annak az eset körülményeiből kellő bizonyossággal megállapíthatónak kell lennie, és harmadik személyek jogait nem sértheti.

(2) Amennyiben a kárt okozó esemény bekövetkezésének idején valamennyi jelentős tényállási elem más országban található, mint amelynek jogát a felek választották, a felek jogválasztása nem sértheti ezen ország olyan jogszabályi rendelkezéseinek alkalmazását, amelyekről megállapodással nem lehet eltérni.

(3) Amennyiben a kárt okozó esemény bekövetkezésének idején valamennyi jelentős tényállási elem egy vagy több tagállamban található, a felek harmadik ország jogára vonatkozó jogválasztása nem sértheti a közösségi jog – illetve adott esetben annak az eljáró bírói fórum szerinti tagállam által átültetett – olyan rendelkezéseinek alkalmazását, amelyekről megállapodással nem lehet eltérni.

V. FEJEZET

KÖZÖS SZABÁLYOK

15. cikk

Az irányadó jog alkalmazási köre

A szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra e rendelet szerint alkalmazandó jog különösen a következőkre vonatkozik:

- a felelősség alapja és mértéke, beleértve azon személyek meghatározását, akik felelősségre vonhatók az általuk elkövetett cselekményekért;
- a felelősség alóli mentesülés indokai, a felelősség bármiféle korlátozása vagy megosztása;
- a károk megléte, természete és mértékének megállapítása, vagy az igényelt jóvátétel;
- azon intézkedések, amelyeket a bíróság az eljárási joga által meghatározott hatáskörök korlátain belül a sérülés vagy károsodás megelőzése és megszüntetése, illetve a kár megtérítése érdekében megtehet;
- a kártérítés vagy jóvátétel iránti igény átruházhatóságának illetve öröklés útján történő átszállásának kérdése;
- azon személyek köre, akik kártérítésre jogosultak a személyesen elszenvedett károkért;
- kártérítési felelősség más személy cselekményeiért;
- a kötelezettségek megszűnésének, továbbá az elévülés és a jogvesztés feltételei, beleértve a határidők kezdetével, megszakadásával és nyugvásával kapcsolatos szabályokat is.

16. cikk

Elsőbbséget élvező kötelező rendelkezések

E rendelet egyetlen rendelkezése sem korlátozhatja az eljáró bíróság országának joga szerint érvényesülő azon szabályok alkalmazását, amelyek kötelező jelleggel, a szerződésen kívüli kötelmi viszonyra egyébként alkalmazandó jogra tekintet nélkül szabályozzák a tényállást.

17. cikk

Biztonsági és magatartási szabályok

A felelősnek tekintett személy magatartásának megítélése során – természetesen és amennyiben szükséges – figyelembe kell venni a felelősségre okot adó cselekmény helyén és időpontjában hatályban lévő biztonsági és magatartási szabályokat.

18. cikk

A felelős személy biztosítója elleni közvetlen keresetindítás

A kárt elszenvedő személy igényét közvetlenül érvényesítheti a kártérítésért felelős személy biztosítója ellen, amennyiben a szerződésen kívüli kötelmi viszonyra alkalmazandó jog vagy a biztosítási szerződésre alkalmazandó jog így rendelkezik.

19. cikk

A követelés törvénynél fogva történő átszállása

Amennyiben egy személyt („a hitelezőt”) szerződésen kívüli követelés illet meg egy másik személlyel („a kötelezettel”) szemben, és egy harmadik személy köteles a hitelezőt kielégíteni, vagy ténylegesen e harmadik személy elégitette ki a hitelezőt az említett kötelezettség alapján, úgy a harmadik személy e kötelezettségére irányadó jog határozza meg, hogy a harmadik személy jogosult-e – és ha igen, milyen mértékben – a kötelezettel szemben gyakorolni azon jogokat, amelyekkel a hitelező rendelkezett a kötelezettel szemben a jogviszonyukra irányadó jog alapján.

20. cikk

A követelés átszállása több személy felelőssége esetén

Amennyiben egy hitelezőt több olyan kötelezettel szemben illet meg követelés, akik ugyanazon követelésért tartoznak, és amennyiben a kötelezettek egyike egészben vagy részben már kielégítette a követelést, e kötelezettek a többi kötelezettel szembeni megtérítési igényére az e kötelezettek a hitelezővel szemben a szerződésen kívüli kötelmi viszonyból eredő kötelezettségére irányadó jogot kell alkalmazni.

21. cikk

Alaki érvényesség

Egy szerződésen kívüli kötelmi viszonytal kapcsolatos, egyoldalú jogügylet alakilag érvényes, ha akár a kérdéses szerződésen kívüli kötelmi viszonyra alkalmazandó jog alaki követelményeinek, akár a jognyilatkozat megtételének helye szerinti ország jogában előírt alaki követelményeknek megfelel.

22. cikk

Bizonyítási teher

(1) A szerződésen kívüli kötelmi viszonyra e rendelet szerint alkalmazandó jogot alkalmazni kell annyiban, amennyiben az a

szerződésen kívüli kötelmi viszony tekintetében törvényes vélelmeket állít fel, vagy a bizonyítási teher megállapításával kapcsolatos szabályokat tartalmaz.

(2) Valamennyi jogügylet bizonyítására a fórum joga vagy a 21. cikkben említett olyan jogok egyike által elismert bizonyítási móddal kerülhet sor, amely szerint a jogügylet alakilag érvényes, feltéve, hogy az ilyen bizonyítási módot az eljáró bíróság kezelni tudja.

VI. FEJEZET

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

23. cikk

A szokásos tartózkodási hely

(1) E rendelet alkalmazásában a társaságok, jogi személyek és jogi személyiség nélküli szervezetek szokásos tartózkodási helyének a központi ügyvezetés helye tekintendő.

Ha azonban a kárt okozó esemény, illetve a kár fióktelep, képviselő vagy más telephely működéséből származik, a szokásos tartózkodási helynek a fióktelep, képviselő vagy más telephely tekintendő.

(2) E rendelet alkalmazásában a saját szakmai tevékenysége körében eljáró természetes személy szokásos tartózkodási helye e személy üzleti tevékenységének fő helye.

24. cikk

A tovább- és visszautalás kizárása

Valamely ország e rendelet szerint alkalmazandó joga alatt az adott országban hatályban lévő jogszabályokat kell érteni, a nemzetközi magánjogi jogszabályok kizárásával.

25. cikk

Az egynél több jogrendszerrel rendelkező államok

(1) Ha egy állam több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik a szerződésen kívüli kötelmi viszonyok vonatkozásában, akkor az e rendelet szerint alkalmazandó jog meghatározása céljából mindegyik területi egységet országnak kell tekinteni.

(2) Azon tagállam, amelyben az egyes területi egységek a szerződésen kívüli kötelem vonatkozásában saját jogszabályokkal rendelkeznek, nem köteles e rendeletet alkalmazni a kizárólag ezen területi egységek jogai között fennálló kollízió esetén.

26. cikk

A fórum közrendje

Az e rendelet szerint meghatározott jog valamely rendelkezésének alkalmazását csak abban az esetben lehet megtagadni, ha az ilyen alkalmazás nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen a fórum közrendjével.

27. cikk

A közösségi jog egyéb rendelkezéseivel való kapcsolat

E rendelet nem érinti az olyan közösségi jogi rendelkezések alkalmazását, amelyek egy adott kérdéssel kapcsolatban a szerződésen kívüli kötelek tekintetében irányadó kollíziós szabályokat írnak elő.

28. cikk

Kapcsolat a meglévő nemzetközi egyezményekkel

(1) E rendelet nem érinti az olyan nemzetközi egyezmények alkalmazását, amelyekben e rendelet elfogadásának időpontjában egy vagy több tagállam részes, és amelyek a szerződésen kívüli kötelek vonatkozásában kollíziós szabályokat állapítanak meg.

(2) Az e rendeletben szabályozott kérdések vonatkozásában azonban e rendelet – mint a tagállamok közötti rendelet – elsőbbséget élvez a kizárólag két vagy több tagállam között megkötött egyezményekkel szemben.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29. cikk

Az egyezmények jegyzéke

(1) A tagállamok ... (*)-ig közlik a Bizottsággal a 28. cikk (1) bekezdésében említett egyezmények jegyzékét. Amennyiben a tagállamok ezen időpontot követően felmondják ezen egyezmények valamelyikét, erről értesítik a Bizottságot.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek megfelelően.

Kelt Brüsszelben, [...]

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

(2) A Bizottság a kézhezvételüket követő hat hónapon belül közzéteszi az alábbiakat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*:

- i. az (1) bekezdésben említett egyezmények jegyzéke;
- ii. az (1) bekezdésben említett egyezmények felmondása.

30. cikk

Felülvizsgálati záradék

A Bizottság legkésőbb ... (**)-ig jelentést nyújt be e rendelet alkalmazásáról az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak. Szükség esetén ezt a jelentést a rendelet kiigazítására irányuló javaslatok kísérik. A jelentés különösen a közlekedési balesetekből, valamint a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jó hírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötelek viszonyokat vizsgálja meg.

31. cikk

Időbeni alkalmazás

Ezt a rendeletet a hatálybalépését követően bekövetkező, kárt okozó eseményekre kell alkalmazni.

32. cikk

Az alkalmazás időpontja

Ezt a rendeletet ... (***)-tól kell alkalmazni, kivéve a 29. cikket, amelyet ... (*)-tól kell alkalmazni.

(*) E rendelet elfogadásának időpontját követő 12 hónap.

(**) E rendelet hatálybalépését követő 4 év.

(***) E rendelet elfogadásának időpontját követő 18 hónappal.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Tanács 2006. június 1–2-án általános megállapodásra jutott a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló rendelettervezet szövegéről. Ez 2006. szeptember 25-én – az együtdöntési eljárás keretében – közös álláspont elfogadását eredményezte.

A Tanács minősített többséggel hozta meg határozatát. Az észt és a lett delegáció a szervezett fellépésről szóló 9. cikkel és annak a szolgáltatásnyújtás szabadságára gyakorolt hatásaival kapcsolatban fennálló fenntartásai miatt a közös álláspont ellen szavazott ⁽¹⁾.

Álláspontja elfogadásakor a Tanács figyelembe vette az Európai Parlament 2005. július 6-án, első olvasatban meghozott véleményét ⁽²⁾.

Ezen javaslat célja a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jog egységes szabályainak megállapítása arra az országra való tekintet nélkül, amelynek bíróságánál a keresetet benyújtották. Ennek csökkentenie kell az alkalmazandó joggal kapcsolatos bizonytalanságot, valamint javítania kell a jogviták kiszámíthatóságát és az ítéletek szabad mozgását.

II. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános észrevételek

A Tanács közös álláspontja nagymértékben követi a Tanács számára 2006. február 22-én benyújtott módosított javaslattal módosított eredeti bizottsági javaslat ⁽³⁾ irányvonalát.

A szöveg főbb változtatásai az alábbiak:

1. Az eredeti bizottsági javaslathoz képest az eszköz hatálya egyértelműbbé vált és további pontosításra került. A polgári és kereskedelmi ügyek nem terjednek ki az államnak az államhatalom gyakorlása során hozott aktusai vagy elkövetett mulasztásai miatti felelősségére („*acta iure imperii*”). További kizárással egészítették ki az 1. cikk (2) bekezdésének g) pontját a magánélet és a személyiségi jogok megsértésével kapcsolatos megbeszélések és végleges kompromisszum tükrözése érdekében.
2. A rendelet az eredeti bizottsági javaslat gondolatmenetét követi abban az értelemben, hogy általános szabályt határoz meg a jogellenes károkozás tekintetében alkalmazandó jogra. Az általános szabály kimondja, hogy azon ország jogát kell alkalmazni, amelyben a kár bekövetkezik. Ez nem változott az eredeti bizottsági javaslathoz képest. A 4. cikk (2) bekezdése olyan kivételt képez ezen általános elv alól, amely különös kapcsolatot hoz létre abban az esetben, ha a felek szokásos tartózkodási helye ugyanazon országban található. A 4. cikk (3) bekezdése egy „menekülési záradékként” értelmezendő a 4. cikk (1) és (2) bekezdéséhez képest, amennyiben az eset körülményei alapján egyértelmű, hogy a jogellenes károkozás nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik egy másik országhoz.

Elvileg az általános szabályt kell alkalmazni a rendelet hatálya alá tartozó valamennyi szerződésen kívüli kötelezettségre. Az általános szabálytól csak bizonyos meghatározott, kellően indokolt esetekben lehet eltérni és a helyett különös szabályt alkalmazni. A 14. cikkben meghatározott feltételeknek megfelelően a felek megválaszthatják a szerződésen kívüli kötelmi viszonyra alkalmazandó jogot.

3. Az eredeti bizottsági javaslathoz képest a különös szabályok alkalmazási köre további pontosításra került gyakorlati alkalmazásuk megkönnyítése érdekében. A rendelet jelenlegi formájában a termékfelelősség, a tisztességtelen verseny, a környezeti károk, a szellemi tulajdonjogok megsértése és a szervezett fellépés kérdésében tartalmaz különös szabályokat.
4. Több delegáció számára nehézséget okoztak a magánélet és a személyiségi jogok megsértésével kapcsolatos tárgyalások. A Tanács számos alkalommal megvizsgálta ezt a kérdést és alaposan mérlegelte a tárgyalóasztalra került valamennyi lehetőséget, beleértve az Európai Parlament javaslatát is.

⁽¹⁾ Lásd a 12219/2006 CODEC 838 JUSTCIV 181 dokumentumot (Feljegyzés az „I/A” napirendi ponthoz).

⁽²⁾ Lásd a 10812/05 CODEC 590 JUSTCIV 132 dokumentumot.

⁽³⁾ Lásd a 6622/06 JUSTCIV 32 CODEC 171 dokumentumot.

A Tanács azonban – végleges kompromisszumként és az ellentétes érdekek összeegyeztetésére irányuló kísérletként – úgy határozott, hogy ebben a szakaszban elhagyja a magánélet és a személyiségi jogok megsértésével kapcsolatos különös szabályt. A fentieknek megfelelően az ilyen kérdéseket az 1. cikk (2) bekezdésének g) pontja jelenleg kizárja a rendelet hatálya alól.

Ezt azonban a 30. cikkel összefüggésben kell olvasni. Az Európai Parlament által javasolt és jelenleg a 30. cikkben foglalt felülvizsgálati záradék úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak legkésőbb négy évvel a rendelet hatálybalépését követően jelentést kell benyújtania. A jelentésnek különösen a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jó hírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyokat kell megvizsgálnia.

5. Az eredeti bizottsági javaslattól eltérően a rendelet most a szervezett fellépésre vonatkozó, az Európai Parlament javaslatával összhangban álló szabályt is tartalmaz. A munkavállalók és a munkaadók érdekeinek kiegyenlítése céljából ez a szabály kimondja, hogy azon ország jogát kell alkalmazni, amelyben a szervezett fellépésre sor került. Ez a rendelkezés azonban olyan mértékű nehézséget okozott két delegáció számára, hogy azok a közös álláspont ellen szavaztak.
6. Az eredeti bizottsági javaslat egy rendelkezést tartalmazott a jogellenes károkozástól eltérő cselekményekből eredő szerződésen kívüli kötelek tekintetében. A rendelet most olyan konkrét fejezetet tartalmaz, amelyben külön rendelkezések vonatkoznak a jogalap nélküli gazdagodás, a megbízás nélküli ügyvitel és a *culpa in contrahendo* esetére.
7. Tovább egyszerűsítették a kötelező rendelkezésekről, a közösségi jog egyéb rendelkezéseivel való kapcsolatról és a meglévő nemzetközi egyezményekkel való kapcsolatról szóló cikkeket.
8. A rendelet most – az Európai Parlament kérésére – olyan felülvizsgálati záradékot tartalmaz, amelynek értelmében a Bizottságnak jelentést kell benyújtania a rendelet alkalmazásáról az Európai Parlament, a Tanács, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság részére. A jelentés különösen a közlekedési balesetekből, valamint a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jó hírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyokat vizsgálja meg.

A többi módosítás inkább formai jellegű, és a szöveg könnyebb olvashatóságát célozza.

A jogász-nyelvész szakértők általi felülvizsgálatot követően a szöveg és a preambulumbekendések számozása megváltozott. A mellékletben szereplő táblázat összeveti a közös álláspont, valamint az eredeti javaslat számozását.

2. A Parlament módosításai

A Tanács az Európai Parlament több módosítását elfogadta. Néhány esetben azonban a Tanácsban folytatott megbeszélések és a szöveg jogász-nyelvész szakértők általi felülvizsgálata bizonyos technikai pontosítások szükségességét mutatta. A rendelet rendelkezéseivel való megfelelés biztosítása érdekében a preambulumbekendéseket kiigazították és naprakésszé tették.

Az 1., 2., 4., 9., 10., 11., 12., 28. és 30. cikkben végrehajtott változtatások további preambulumbekendések beillesztését teszik szükségessé.

A legújabb politikai szintű fejlemények figyelembevétele érdekében naprakésszé tették az (1)–(5) preambulumbekendést. Ennek megfelelően az 1998. évi cselekvési tervre vonatkozó hivatkozás helyébe az Európai Tanács által 2004-ben elfogadott hágai programban szereplő iránymutatások léptek.

a) A teljes egészében elfogadott módosítások

A 12., 17., 21., 22., 35., 37., 39., 40., 45., 51., 52. módosítás, valamint a szóbeli módosítások az Európai Parlament által előterjesztett formában elfogadhatók, mivel azok vagy az eszköz egyértelművé tételéhez és következetességéhez, vagy részletkérdésekhez járulnak hozzá.

b) A tartalmi szempontból elfogadott módosítások

A 2., 15., 18., 19., 20., 23., 24., 28., 31., 34., 38., 45. és 54. módosítás az újraszövegezésre figyelemmel tartalmában elfogadható.

A 2. módosítást a jelenlegi (29) és (31) preambulumbekkezdés foglalja magában.

A 15. módosítás tartalmát a (24) preambulumbekkezdés foglalja magában.

A 18. módosításban javasolt változtatások tartalmát a 2. cikk, valamint az 1. cikk (1) bekezdése tükrözi.

A 19. és a 20. módosítást beillesztették az 1. cikk (2) bekezdése b) és d) pontjának szövegébe. A megszövegezést azonban – különösen a 2. cikk beillesztése következtében – leegyszerűsítették.

A 23. módosítást tartalmában elfogadták. A Tanács azonban úgy véli, hogy a (9) preambulumbekkezdésben, valamint az 1. cikk (1) bekezdésében tett változtatásokra figyelemmel ez a módosítás felesleges.

A Tanács úgy véli, hogy a 24. módosításban javasolt változtatásokra tartalmilag a 16., a 26. és a 27. cikkben, valamint a (31) preambulumbekkezdésben tett változtatások révén sor került.

A Tanács el tudja fogadni a 28. és a 34. módosításban megfogalmazott elvet, amely megváltoztatná a szakaszok szerkezetét és címét. A Tanács véleménye szerint a rendelet jelenlegi szerkezete – amely az alábbi fejezetekre oszlik: I. fejezet – Hatály, II. fejezet – Jogellenes károkozás, III. fejezet – Jogalap nélküli gazdagodás, megbízás nélküli ügyvitel és *culpa in contrahendo*, IV. fejezet – A jogválasztás szabadsága, valamint V. fejezet – Közös szabályok – ezt tükrözi és ugyanazt a célt szolgálja.

A 31. módosítás a szervezett fellépésre vonatkozó új rendelkezést vezet be. Ez összhangban áll a Tanácsban folytatott tárgyalásokkal. A szabály tartalmát azonban tovább pontosították a 9. cikkben, valamint a (24) és a (25) preambulumbekkezdésben.

A 38. módosítás tartalmát a 14. cikk foglalja magában. A Tanács azonban megpróbálta a megszövegezést egyszerűbbé és rugalmasabbá tenni.

A 46. módosítás tartalmát a 18. cikk foglalja magában.

c) Részben elfogadott módosítások

A 3., 14., 25., 26., 36., 44., 53., és 54. módosítás részben elfogadható.

A 3. módosítás csak részben fogadható el, mivel a preambulumbekkezdés a 4. cikkhez kapcsolódik, és a 4. cikkre vonatkozó 26. módosítást nem fogadták el teljes egészében. A módosítás első mondatának tartalmát a (13) és (14) preambulumbekkezdése jelenlegi szövege tükrözi. A módosítás utolsó részét a (28) preambulumbekkezdése jelenlegi szövege tükrözi.

A 14. módosítás elsőként a „megfelelő mértékben” szavak beillesztésére tesz javaslatot a bíróság szabad mérlegelésének hangsúlyozása érdekében, másodsorban pedig arra, hogy ezt a lehetőséget zárják ki a magánélet megsértése és a tisztességtelen verseny esetében. Míg a Tanács el tudja fogadni a módosítás első részét, a magánélet megsértésének esetét kizárták a hatály alól, de a Tanács nem tartja indokoltnak, hogy a tisztességtelen verseny esete kivételt képezzen.

A 25. módosítás elvben elfogadható. A Tanács véleménye szerint azonban az előzetes jogválasztás feltételeit világos és egyértelmű megfogalmazásban kell megállapítani.

A 26. módosítás a 4. cikkben szereplő általános szabályhoz kapcsolódik.

A 4. cikk (1) bekezdése tekintetében a Tanács el tudja fogadni a javasolt változtatásokat.

A Tanács másrésztől nem tudja elfogadni a (2) bekezdés tekintetében javasolt változtatásokat. A (2) bekezdés a közlekedési balesetek esetében olyan különös szabályt vezet be, amelynek értelmében a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra és a kártérítés összegére két különböző jogszabály vonatkozna. Ez a megoldás – amint azt a Bizottság a felülvizsgált javaslatában ⁽¹⁾ is kifejezte – eltér a tagállamokban hatályban lévő jogszabályoktól és ezért az mélyreható előzetes elemzés nélkül nem fogadható el. Ennek megfelelően javasolják, hogy a kérdést a 30. cikkben említett jelentésben részletesen vizsgálják meg.

⁽¹⁾ Lásd a 6622/06 JUSTCIV 32 CODEC 171 dokumentumot.

A 4. cikk (3) bekezdése egy „menekülési záradékként” értelmezendő a 4. cikk (1) és (2) bekezdéséhez képest, amennyiben az eset körülményei alapján egyértelmű, hogy a jogellenes károkozás nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik egy másik országhoz. Erre figyelemmel a Tanács nem tartja szükségesnek konkrét tényezők felsorolását.

A 36. módosítás az új 10. cikkre vonatkozik. Míg a javasolt változtatások elvben elfogadhatóak, a Tanács úgy véli, hogy megfelelőbb kapcsolószabály azon ország joga, amelyben a gazdaság történt, amennyiben az alkalmazandó jogot a 10. cikk (1) vagy (2) bekezdése alapján nem lehet meghatározni.

A 44. módosítás első része a Tanács számára elfogadható. A tárgyalások folyamán azonban a (2) bekezdés elhagyásáról állapodtak meg, mivel az egyes tagállamok számára alapvető problémákat okozna, és ezért a Tanács nem tudja elfogadni a módosítás ezen részét.

Az 53. módosítást részben elfogadták. A Tanács úgy véli, hogy megfelelőbb lenne, ha az e rendeletben szabályozott kérdések vonatkozásában e rendelet automatikusan elsőbbséget élvezne a kizárólag két vagy több tagállam között megkötött egyezményekkel szemben. A 28. cikk (3) bekezdése tekintetében javasolt módosítást nem fogadták el, mivel a Hágai Egyezmény a közlekedési balesetek tekintetében különös rendszert állapít meg, és több olyan tagállam, amely az Egyezménynek szerződő fele, kifejezte, hogy meg kívánja őrizni ezt a rendszert. Ebben az összefüggésben figyelembe kell venni a 30. cikkben foglalt felülvizsgálati záradékot, amely konkrétan hivatkozik a közlekedési balesetekre.

A Tanács üdvözli az 54. módosításban javasolt felülvizsgálati záradékot. A Tanács javaslata szerint azonban megfelelőbb lenne egy általánosabb felülvizsgálati záradék a meglévő kompetenciák keretében történő hatékony értékelés biztosítása érdekében (lásd a 30. cikket).

d) *Visszautasított módosítások*

Az 1., 4., 5., 6., 8., 10., 11., 13., 16., 27., 29., 32., 33., 41., 42., 43., 47., 49., 50., 56. és 57. módosítást visszautasították.

Az 1. módosítás a Róma I. rendeletre hivatkozik. A rendelet elfogadásáig azonban helyénvalóbb a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, meglévő 1980. évi Római Egyezményre („Róma I.”) hivatkozni.

A 4. módosítás az általános szabály tekintetében javasolt változtatásokhoz kapcsolódik (26. módosítás). Mivel a 26. módosítást részben visszautasították, a preambulumbekzdésre vonatkozó megfelelő változtatásokat is vissza kellene utasítani.

A rendelet hatálya tekintetében tett változtatásokra figyelemmel a Tanács nem tartja szükségesnek az 5. módosítást.

A 6., 8., 11. és 13. módosítás kiigazítaná a preambulumbekzdéseket annak érdekében, hogy tükröződjön számos különös szabálynak a rendeletből történő – a 27. (termékfelelősség), a 29. (tisztességtelen verseny és a szabad versenyt korlátozó cselekmények) és a 33. módosításban (környezeti károk) javasolt – elhagyása. A Tanács nem tudja elfogadni ezen különös szabályok elhagyását, ezért a preambulumbekzdésekre vonatkozó megfelelő módosításokat is el kellene utasítani. A Tanács azonban erőfeszítéseket tett ezen különös szabályok alkalmazási körének pontos meghatározására azok gyakorlati alkalmazásának megkönnyítése érdekében.

A 10. és az 56. módosítást vissza kellene utasítani, mivel a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jó hírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyokat kizárták a rendelet hatálya alól.

A 16. módosítás a Tanács számára nem elfogadható, mivel a Tanács visszautasítja a 42. módosítást, amelyhez ez a módosítás kapcsolódik.

A 27. módosítás megszüntetné a termékfelelősségre vonatkozó különös szabályt. A Tanács úgy véli, hogy az általános szabályok alkalmazása a termékfelelősség eseteiben nem tenné lehetővé ésszerű bizonyossággal az alkalmazandó jog megállapítását. E célkitűzés tekintetében kiegyensúlyozott megoldást jelenthet az eljárásbeli kapcsolószabályok olyan lépcsőzetes rendszerének kialakítása, amelyhez egy kiszámíthatósági záradék is kapcsolódik.

A 29. módosítás javaslatot tesz a tisztességtelen versenyre vonatkozó különös szabály elhagyására. A Tanács ezt nem tudja elfogadni. A 6. cikkben foglalt szabály nem képez kivételt a 4. cikk (1) bekezdésében foglalt általános szabály alól, hanem egyértelművé teszi azt a kár eredetének meghatározása érdekében. A tisztességtelen versennyel összefüggő esetekben a szabálynak biztosítania kell a verseny résztvevőinek, a fogyasztóknak és általában az állampolgároknak a védelmét, valamint a piacgazdaság megfelelő működését. Az azon országgal való kapcsolat, amelyben a versenyviszonyok vagy a fogyasztók kollektív érdekei érintettek, vagy a verseny korlátozása esetében azon ország, amelyben a korlátozás hatást gyakorol vagy hatást gyakorolhat, általában megfelel ezen céloknak. A 6. cikk (3) bekezdésében foglalt, a versenykorlátozásokból származó szerződésen kívüli köteleknek magukban kell foglalniuk mind a közösségi, mind a nemzeti versenyjog megsértését.

A 32. módosítás a 26. módosításnak a közlekedési balesetekre vonatkozó, Tanács által visszautasított részéhez kapcsolódik. A fentiekkel azonos okokból ezt a módosítást is visszautasították.

A Tanács nem tudja elfogadni a környezeti kárra vonatkozó különös szabálynak a 33. módosításban javasolt elhagyását. A javaslatban szereplő szabály a Közösség által támogatott és számos tagállam által már alkalmazott, „a szennyező fizet” elvet tükrözi.

A Tanács nem tudja elfogadni a 41. módosítást, mivel az ellentmondana a Tanács által elfogadott 40. módosításban javasolt változtatásoknak.

A 42. és a 43. módosítás a külföldi jog bíróság általi alkalmazásának kérdésével foglalkozik. A Tanács visszautasítja ezeket a módosításokat, mivel ezzel a kérdéssel más összefüggésben kellene foglalkozni.

Mivel a 22. módosítást elfogadták, a 47. módosítás a Tanács véleménye szerint felesleges.

A Tanács úgy véli, hogy a 23. cikk (2) bekezdésében szereplő módosítás elegendő a saját szakmai tevékenységük körében eljáró természetes személyek céljára. A 49. módosítást ezért visszautasították.

Az 50. módosítás célja a közrend fogalmának pontosítása. Jelenleg nehézséget okozna közös kritériumok és referenciaeszközök megállapítása a közrend fogalmának meghatározása céljából. Az 50. módosítást ezen okból visszautasították.

Az 57. módosítás az eredeti bizottsági javaslat 6. cikkéhez kapcsolódik. A Tanács számos alkalommal megvizsgálta ezt a kérdést és mélyrehatóan mérlegelte a tárgyalóasztalra került valamennyi lehetőséget, beleértve az Európai Parlament által javasolt megoldást is. A Tanács azonban – végleges kompromisszumként és az ellentétes érdekek összeegyeztetésére irányuló kísérletként – azt javasolja, hogy ebben a szakaszban hagyják el a magánélet és a személyiségi jogok megsértésével kapcsolatos különös szabályt. Ennek megfelelően vissza kell utasítani az 57. módosítást. E helyett a rendelet 1. cikke (2) bekezdésének g) pontja a hatály alóli kizárást állapít meg.

Ezt azonban a 30. cikkel összefüggésben kell olvasni. A 30. cikkben foglalt felülvizsgálati záradék úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak legkésőbb négy évvel a rendelet hatálybalépését követően jelentést kell benyújtania. A jelentésnek különösen a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jó hírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötetmi viszonyokat kell megvizsgálnia.

III. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács úgy véli, hogy a szerződésen kívüli kötetmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló rendeletre vonatkozó közös álláspont szövege a szerződésen kívüli kötetmi viszonyok területén megteremti a kollíziós szabályok kiegyensúlyozott rendszerét és megvalósítja az alkalmazandó jog kívánatos, egységes szabályait. Ezenkívül a közös álláspont általában összhangban áll a Bizottság eredeti javaslatával és az Európai Parlament véleményével.

MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

Az eredeti bizottsági javaslat	A Tanács közös álláspontja
(1) preambulumbekzdés	(1) preambulumbekzdés
új	(2) preambulumbekzdés
(2) preambulumbekzdés	elhagyva
(3) preambulumbekzdés	(3) preambulumbekzdés
új	(4) preambulumbekzdés
új	(5) preambulumbekzdés
(4) preambulumbekzdés	(6) preambulumbekzdés
(5) preambulumbekzdés	(7) preambulumbekzdés
új	(8) preambulumbekzdés
új	(9) preambulumbekzdés
új	(10) preambulumbekzdés
új	(11) preambulumbekzdés
(6) preambulumbekzdés	(12) preambulumbekzdés
(7) preambulumbekzdés	(13) preambulumbekzdés
(8) preambulumbekzdés	(14) preambulumbekzdés
új	(15) preambulumbekzdés
új	(16) preambulumbekzdés
(9) preambulumbekzdés	(17) preambulumbekzdés
(10) preambulumbekzdés	(18) preambulumbekzdés
(11) preambulumbekzdés	(19) preambulumbekzdés
új	(20) preambulumbekzdés
új	(21) preambulumbekzdés
(12) preambulumbekzdés	elhagyva
(13) preambulumbekzdés	(22) preambulumbekzdés
(14) preambulumbekzdés	(23) preambulumbekzdés
új	(24) preambulumbekzdés
új	(25) preambulumbekzdés
(15) preambulumbekzdés	(26) preambulumbekzdés
új	(27) preambulumbekzdés
(16) preambulumbekzdés	(28) preambulumbekzdés
(17) preambulumbekzdés	(29) preambulumbekzdés
(18) preambulumbekzdés	(30) preambulumbekzdés
(19) preambulumbekzdés	(31) preambulumbekzdés

Az eredeti bizottsági javaslat	A Tanács közös álláspontja
(20) preambulumbekzdés	(32) preambulumbekzdés
új	(33) preambulumbekzdés
(21) preambulumbekzdés	(34) preambulumbekzdés
(22) preambulumbekzdés	(35) preambulumbekzdés
(23) preambulumbekzdés	(36) preambulumbekzdés
1. cikk	1. cikk
új	2. cikk
2. cikk	3. cikk
3. cikk	4. cikk
4. cikk	5. cikk
5. cikk	6. cikk
6. cikk	elhagyva
7. cikk	7. cikk
8. cikk	8. cikk
új	9. cikk
A 9. cikk (1) bekezdése	12. cikk
A 9. cikk (2) bekezdése	A 10. cikk (2) bekezdése, a 11. cikk (2) bekezdése, a 12. cikk (2) bekezdésének b) pontja
A 9. cikk (3) bekezdése	10. cikk
A 9. cikk (4) bekezdése	11. cikk
A 9. cikk (5) bekezdése	A 10. cikk (4) bekezdése, a 11. cikk (4) bekezdése, a 12. cikk (2) bekezdésének c) pontja
A 9. cikk (6) bekezdése	13. cikk
10. cikk	14. cikk
11. cikk	15. cikk
12. cikk	16. cikk
13. cikk	17. cikk
14. cikk	18. cikk
A 15. cikk (1) bekezdése	19. cikk
A 15. cikk (2) bekezdése	20. cikk
16. cikk	21. cikk
17. cikk	22. cikk
18. cikk	elhagyva
19. cikk	23. cikk
20. cikk	24. cikk

Az eredeti bizottsági javaslat	A Tanács közös álláspontja
21. cikk	25. cikk
22. cikk	26. cikk
23. cikk	27. cikk
24. cikk	elhagyva
25. cikk	28. cikk
26. cikk	29. cikk
új	30. cikk
A 27. cikk második szakasza	31. cikk
A 27. cikk első és harmadik szakasza	32. cikk